

Narodna Straža

IZLAZI SVAKE SUBOTE. — PRETPLATA IZNOSI GODIŠNJE DIN. 60, POLUGODISNJE I TROMJESECNO RAZ MJERNO. — ZA INOZEMSTVO DVOSTRUKO. — OGLASI PO CIJENIKU. — PISMA I PRETPLATA SE ŠALJU NA UREDNIŠTVO I UPRAVU „NARODNE STRAŽE“ SIBENIK, POŠT. PRET. 17. — RUKOPISI SE NE VRAĆAJU

BROJ 16.

SIBENIK, 28. TRAVNJA 1928.

GODINA VIII.

Izbori u Francuskoj

Po novom izbornom redu po ko-tarima (uninominalni) glasa se za pojedinačnog kandidata na svaki kotar, pa ako kandidat već u prvom skrutiniju dobije absolutnu većinu palih glasova, biva izabran, dok se naknadnim izborima, na kojima odlučuje relativnu većinu, pristupa tek, ako nijedan kandidat nije u prvom turnu dobio absolutnu većinu.

Izbod je prvoga skrutinija donio dosta neочекivano veliki uspjeh demokratskim strankama, makar je u prvom turnu bilo izabrano 183 poslanika od 620, pa se moraju još provesti ovi nedjeljni naknadni izbori za 429 poslaničkih mesta. Od 183 izabranih 145 poslanika su pristaše nacionalne unije i Poincaré-ove vlade, a po stranačkoj pripadnosti 72 pripadaju rep. dem. uniji, 42 ljevičarskim republikancima (umjereni demokrati), 15 radikalnim republikanicima (radikalnih desničarski orijentiranih disidenata), a samo 21 radikala, 5 rep. socijalista (socijalističkih disidenata) i 15 socijalista, dok je izabran 13 katoličkih konservativaca (royalisti legitimisti i honopartiisti), a nijedan komunist. Kad bi se sudilo prema ovom rezultatu, desница bi bila uistinu sjajno pobijedila, a Poincaré-ova bi vlada bila osigurana, pa je stoga i čitava katolička nacionalistička štampa s oduševljenjem pozdravila ovaj rezultat.

Međutim se ne smije smetnuti s umom, da preko dvije trećine mandata nije još podijeljeno, pa da bi radikali i socijalisti kooperacijom u naknadnim izborima mogli ne samo izravniti svoje gubitke, nego još i poboljšati svoj položaj, tim više, što izgledi rep.-dem. unije niješ pri naknadnim izborima ni izdaleka tako sjajni, kao kod prvoga turnusa. U-

sprkos svega toga može se s pravom govoriti o lijepom uspjehu — makar i ne definitivnom — desnice, jer se može svakako očekivati, da će republikausko-demokratska unija preći svoj raniji broj mandata (103). Rezultat je izbora svakako vrlo zaplašio radikale i socijaliste, jer bi u slučaju, da obie stranke i u naknadnim izborima glasuju svaka za svoje kandidata, moglo doći do prave katastrofe tih dviju stranaka, a osobito radikala. Zato su započeli živahnji pregovori o zajedničkom istupu, pa su već mnoge lokalne organizacije socijalista i radikalaca zaključile kod užih izbora glasovati za onoga od kandidata ovih stranaka, koji je u prvom turnu dobio veći broj glasova.

O uspjehu ovih izbornih transakcija i meštanjanja ovisi sastav budućeg francuskog parlamenta. Da li će tim manevrima socijalisti i radikali zadržati sve svoje mandate, ne može se još sigurno reći. Ipak se očekuje, da će umjerene i desničarske stranke izvojevati na njihovu štetu manje uspjeha, pošto komunisti u sprkos sirenih glasova sa strane ljevičarskih stranaka odlučno ustraju na svom beskompromisnom stanovištu te ne misle, barem kako govorite, nikako podupirati socijalističkoga kandidata, jer ih smatraju izdajicama radnoga naroda.

U svakom slučaju izgleda, da je Poincaré-u osigurana većina za dalje provođenje njegove konsolidacione politike, a to je najjača garancija, da francuska politika neće u dogledno doba svrnuti s puta, koji je utro ustrajni patriotski rad bivšega nacionalnog bloka pod vodstvom Poinscaré-a i Milleranda.

Vlada i naši vinogradari

Gospoda vlastodršci i narodni poslanici u svakoj prigodi i u svim svojim izjavama govore, kako treba pomoci svim staležima, osobito seljacima vinogradarima. Ovo uvijek imaju na uštim, a djela njihova od dana ujedinjenja, pak do danas govore nam protivno, jer nema nikada niti jedne nove zakonske osnove, koja nije na štetu svih staleža, a pogotovo vinogradara.

Doznaјemo ovih dana, da se sprema novi udarac na naše vinogradare sa jednom novom trošarinom taksonom, kojom bi vinogradari morali plaćati na svakih 100 litara do Din 100 državne trošarine. Kriza je velika na polju privrede, a najveća kod jednih naših vinogradara, jer ih bješa svaka nevolja, slaba prodaja, niska cijena, dok sve drugo, što mu treba, vinogradar plaća uz visoku cijenu, kao n. pr. galicu, sumpor i sve druge potrepštine za uzgoj vinove loze.

Dalmacija, koja je čisto vinorodni kraj, osim toga jedinog proizvoda nema od nikuda nikakvih prihoda, i tako bi Dalmacija mogla biti jedna od najaktivnijih naših pokrajina u državi, kada bi gospoda u Beogradu imala više shvaćanja za ovu lijepu zemlju, kada bi se u novoj pokrajini činile

veće investicije za naše lijepo more, i kada bi se iskoristile naše vodene snage za razne industrije i kada bi se pomagala do sada već postojeća industrija i one, koje bi se mogle još da u Dalmaciji stvore. Onda ne bi bilo gladi i potrebe u ovom našem kraju!

Ne znamo, po kojemu kriteriju gospoda u Beogradu dodoše na tu naimao, da povise trošarinu na vino od Din 35 na Din 100, kada ne bi smjelo biti nikakva povišenja trošarine, već obratno, kada bi se morala ukinuti i ona trošarina od Din 35 na 100 litara, da se vinogradarima olakoti življjenje i lakšu prodaju. Zašto pa baš na vino mora biti povišena, i to u času, kada se sklapaju ugovori sa drugim državama i tim državama čine velike polaskice prijevozu njihovih vina, uslijed čega nastaje zastoj u prodaji i potražbi naših zdravih vina? Zašto gospoda u Beogradu nemaju niti malo samilosti prama ovom jednom i ispačenom vinogradaru? Zašto ga hoće baš da sasvim dotaknu, eda ga nestane sa licu zemlje? Zar je to plaća za njegovo rodoljubivo držanje i za one velike žrtve, koje je naš narod uopće, a osobito težak vinogradar u Dalmaciji doprinio za oslobođenje i ujedinjenje našeg na-

roda? Kao da nije dosadna dosadašnja visoka trošarina na vino, kojoj treba još priračunati i razne visoke oblasne i općinske prireze te daće, tako da se može računati, da bi se novom trošarinom morao jadni naš vinogradar da plaća od 300-500 Din po hiljadi.

Naš list, koji je ujvijek stajao na branici interesa svih staleža, a na osobiti se način uvek zauzimao za

interese naših bijednih vinogradara, i ovom prigodom ustaje odlučno i traži, da se nikako i podnipošto ne samo ne povisi dosadašnja trošarina na vino, već odlučno traži, koliko od gospode vlastodržaca, toliko od gospode narodnih poslanika, da se i ona dosadašnja trošarina od Din 35 potpuno ukine, i time zaštiti i spasiti od propasti i naše vinogradarstvo i pojedine vinogradare.

Daljni prodoni

Naši sunarodnjaci u Italiji teško trpe pod zuljima fašističke milicije. Poručnici milicije u Podbrdu trga vlastoručno po kućama slavenske kalendare. Poručnici u Bovcu stupaju jako surovo sa ljudima. U Cerniku su pomazali milicionari slavenske natpise i prouzročili požare naših domova. U Idrskom su kod neke istrage do krvi nesvesti batinjali ukućane. Skoro dnevni su slučevi kuluka, kad moraju naši ljudi besplatno da služe miliciji. Najviše progone pogranično stanovništvo, koje neprestano smetaju u njegovom radu.

U Trstu djelovala je posljednjih godina Kmetijska družba na veliku korist naših zemljoradnika tršćanske i istarske oblasti. Međutim fašisti osnovali su protiv družbe Federazione Agraria. Kako je njihovo polje sada bilo isto, nije mogla Federazione uz uvedenu kmetijsku družbu uspijevati. Zato su vlasti dale družbi

naših u Italiji

razumjeti, da prestane djelovanjem među našim seljacima. Tako je moralna prodaju i skladišta prepustiti Federazionu.

Do sada su išli daci iz Istre studirati u Jugoslaviju običnim propusnicama. Po višem nalogu su karabinjeri popisali te dake. Naskoro se saznao za razloge te mjere. Sud u Buzetu je protiv šestorice daka i njihovih roditelja podigao tužbu, jer su pošli u Jugoslaviju bez propisanoga putnog lista (!). Najmanja kazna, koju predviđa zakon za taj slučaj, jest 6-mjesečni zatvor i globu od 2000 dinara, dok za one, koji su ih pomogli, najmanje 3-mjesečni zatvor i globu od hiljadu dinara. Sada se ponavlja sa dacima, što se nedavno odigralo u Pulju, kad je naš seljak, koji je išao u Jugoslaviju bez putnoga lista, osudjen na tri godine zatvora, jer je optužen, da je prešao granicu iz političkih razloga.

Katastrofalni potresi u Bugarskoj i Grčkoj

Južna Bugarsku snašla je strahovita katastrofa od potresa. Na prostoru od 500 kv. km ostavili su potresi u nekoliko dana iza sebe nevidenu pustoš. Grad Plovdiv, drugi grad Bugarske, sa blizu 100.000 stanovnika, bogato središte trgovine duhana, ostao je gomila ruševina, u kojoj gotovo nijedna kuća nije za stanovanje. Potresi su se danima ponavljali, sad jači sad slabiji, i površavali sve više očajnu stravu izmučenoga naroda. Porušeno je i nekoliko manjih gradova i mnogo sela. Ostalo je bez krova oko 200.000 stanovnika, sasvim porušenih kuća preko 10.000, na polak porušenih oko 10.500, poginulih ljudi 105, teško ranjenih 672. Materijalna šteta prelazi dvije i po milijarde leva. Oko mjeseta Cirpana, koje je između prih tukoder vrlo teško nastradalo od potresa, nakon više potresa otvorilo se preko stotinu novih vrućih vrela. Na drugim mjestima pukla je zemlja, a iz pukotina su provalili veliki mlažovi vode. I u Sofiji se osjetio tako jaki potres, da su najednom počela zvoniti zvona na crkvi Aleksandra Nevskoga samsa od sebe. Neki dijelovi grada su i u Sofiji postradali. Na više mesta prekinuta je željeznička praga te vlakovi ne mogu da idu. U čitavoj Bugarskoj je velika narodna žalost te su zatvorena svaka kazališta.

Ova jezovita nesreća bugarskoga naroda izazvala je duboko saučeće cijelog kulturnog svijeta, a odjek-

nula je iskrenim bolom u svoj Južaviju.

I Grčku je zadesila strašna katastrofa. Drevni grad Korint, središte potresa, pretvorio se u ruševine. Stradali su teško i drugi gradovi i mnoga sela. U samom Korintu šteta iznosi 600 milijuna drahma. Čitav kraj na sjeveroistoku od Peleponesa silno je nastradao. Skoro sve kuće su postale neuporabile, jer se svaki čas mogu srušiti. Računa se, da je oko 50.000 ljudi ostalo bez krova. Inače ima razmjerno malo žrtava. Potresi se još očekuju. Dapače se pronose vijesti o skoroj provali vulkana u blizini Misolunga.

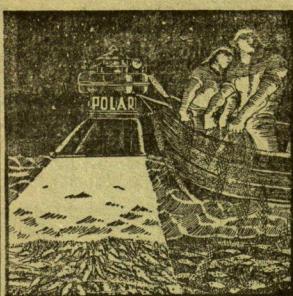
U cijeloj Jugoslaviji počelo se sakupljanjem priloga za žrtve potresa u Bugarskoj. Načelnici grada Zagreba g. Heinzel dao je u ime grada 250.000 leva. Sastavljiva se i odbor za cijelu državu, koji će pozvati u pomoć teško iskušanom bugarskom narodu. Stradanje je ogromno, i pomoć mora biti što brža, što veća i što svesrdnija. Narodna Skupština odredila je kao pomoć 3 milijuna za Bugarsku, a 2 milijuna za Grčku.

Smrt generala Wrangela

U Bruxelles-u, glavnom gradu Belgije, 25. t. mj. iza dužega bolovanja od jakе gripe umro je general Wrangel, koji je bio poznat kao najveći protivnik boljševičkoga režima u Rusiji.

ORIGINAL „POLAR“

Ribarske svjetiljke od 400-2000 svjetla.

Eksplozija isključena! Funkcija zajedno! Jednostavno rukovanje!
Minimalan potrošak petroleja!

„PETROPLIN“

ZAGREB Draškovićeva ul. 58

Najeffektivnije nabavno vrelo u Jugoslaviji!
Vlastita radiona za svaki popravak!

Lijepi izborni uspjeh koruških Slovenaca

Prošle nedjelje obavili su se općinski izbori u Koruškoj. Osobito nas veseli, da su Slovenci posuđuju znatno napredovali. Dok su kod općinskih izbora g. 1924. svega dobili 8.709 glasova i 231 općinskog odbornika na svojim samostalnim listama, prošle nedjelje su svega dobili 9.552 glasa i 256 općinskih odbornika isto tako na svojim samostalnim listama. Dakle su od g. 1924. napredovali za 843 glasa i 25 općinskih odbornika. Ako uzmemu u obzir, da su i ove godine Slovenci dobili još veći broj općinskih odbornika i na raznim kompromisnim listama, onda je njihov izborni uspjeh još veći.

Odlučna borba vlade i opozicije u Rumunjskoj

Vodstvo narodne seljačke stranke je zaključilo, da usprkos vladine zabrane održi kongres stranke 6. svibnja u Alba Juliji. Toga dana će biti upričeni veliki zborovi u mnogim gradovima Rumunjske i u Bukureštu. Vodstvo narodne seljačke stranke se nuda, da će na kongresu u Alba Juliji učestvovati 250.000 ljudi. Učesnicima na kongresu je naređeno, da ponesu sa sobom hranu

Traťinice

41. Iz sedla.

Marica Gulić i kućni mačak Majsan, oni su nerazdruživi.

Utaman majčina tučnoj Marici prikrčanja, utaman opomene, prijetnje, da se kani grstljive prugane mačetine, pa ček na mahove i natuzanje za uši te prašenje suknjice prutom. Marica se nikako Majsanu okaniti. S njime se na pramčioku sunča, s njime oko kuće obigraje, s njime iz zdjelice dijeti svoj obrok. S njime bi zar i konakovala na istoj logi, da nije majke, pa je zaprati na njezinu slamenjaču. Kakvo je opet Mandino raspolaženje prama Majsana, zna to najbolje mačak i njegove kosti, je li joj dopao ruku. Da je nakaza pošteta i smradljiv, tuži se Gulića na nj.

Majsan je u računu, njemu uz bezazlenje Maricu puška pali; taman da mu životnim bićem vrnuća krv obigraje, a nigda leda i njegovika mravinaca, da uza nj ližu.

za 8 dana. Već su učinjene sve pripreme za smještanje učesnika. Kakve će mјere vlada poduzeti, nije još poznato, ali se tvrdi, da će povući zabranu, koncentrirati vojsku i žandarmeriju, da bi predusrela eventualne nemire. Zamjenik ministra unutarnjih djela Argetoianu povjerio je, da će vlada dopustiti, da se kongres održi, ali da odgovornost za držanje mira i porekla prepričava vodi narodno seljačke stranke dru Maniu.

Premda izjavili da Maniu svrha je ovoga kongresa, da se na njemu očituje volja naroda, koji hoće, da se uvede red, i koji smatra, da današnja vlada radi protiv interesa zemlje i slabih prestiž zemlje. Metode liberalne vlade su zastarjele. One ne odgovaraju današnjim potrebama. Zbog toga vlada treba da dade ostanak.

Rad Nar. Skupštine

U četvrtak 26. t. mj. Nar. Skupština nastavila je radom. Poslije komemoracije dra Lukinića ministar socijalne politike Č. Radović podnosi Skupštini zakon o stanovima kao hitni predlog, što se jednoglasno prima. Poslanik Vladine većine Čeda Mihajlović podnosi prijedlog, da se za postrandale u Bugarskoj i Grčkoj votira pomoć od 500 hiljada dinara. Opozicija protestuje radi malene pomoći. U danom odmori šefovi grupa sa vladom sporazumijevaju se, da se za postrandale odredi pomoć od 5 milijuna dinara, što Skupština jednoglasno prihvata. Isto tako sporazumno između vlade i šefova grupa odlučeno je, da se od toga tri milijuna odredi za Bugarsku, a 2 milijuna za Grčku. Na koncu je prihvatan zakon o golubovima pismosnoma te je osnažen mandat g. Adama Pribićevića na mjesto dra Lukinića.

U petak 27. t. mj. sjednica je bila burna. Odgođena je rasprava o interpellaciji opozicije o talijansko-albanskem carinskom savezu. Prihvaćena je hitnost prijedloga, da se općina Kastav izluči iz ljubljanske, a Krk i Rab iz splitske oblasti. Prigodom jednog hitnog prijedloga opozicija vrlo oštiro kritizira prilike u ministarstvu saobraćaja. Za govor Stj. Radića dolazi do sukoba između njega i radikalnog Milašinovića, a zatim i drugih poslanika. Prijeti svaki čas, da se ova gužva pre-

I juče se on, licem na Tominje, obrčitijemu zaloga u nadao, a ako mu se, mjesto na vedraku čisto, prokrvavljeni sunce pri granuću ukažalo, a tako i za gore utonulo, neka se bijeda na zli udes. Taj bi reći, da tolike, poput osjena, pratiti i Majsana juče.

Ko prekojuče su Gulići pobijali prasad i ostalo, što je za sō, a juče razudili, raskresali, te prijateljskim darom počastili one, koji su počasti i dostojni.

Kad se Marica razvukala pod povonom kulom zivkajući njegovu domaću Martu, da iz kuće izdire, te se nagleda, čega se od lanjskoga Tomina dne nije nagledala, nije ona sama stupala. Uza nju je i njezin Majsan. Obigraje on veselo, nu i starostan, zakovrčenim i skočenjem repom odmahiva, zajapurene nozdre šireč, strastvenim i pohlepnim ocima za pladnjem vrca te za oblatim otkresnjem krmetine pečenjaka u Maričinim rukama.

Majsan je načuo, da je Marta otkračunala kućnu vrata, te da će

tvori u tučnjava. Zato predsjednik prekida sjednicu. U nastavku bilo je nekoliko objašnjenja i izabrana su dva odbora, koja će proučiti dva današnja prijedloga.

Engleski proračun aktiviran

Govoreći o proračunu u parlamentu engleski ministar finacija g. Churchill je izjavio, da je u toku prošle finansijske godine postignut sufit, koji je dva puta veći nego što je bio predviđen. Daug, koji nominalno iznosi sada 7.527 milijuna, smanjen je za 80 milijuna fanta sterlinga. Spoljašnji pak dug smanjen je za 6.250.000 i sada iznosi 1.095 milijuna fanta sterlinga. Tomu je doprinjela u prvom redu štednja vlade jer se učestvuje 10.150 milijuna fanta predviđenih izdataka. Broj državnih činovnika se već za ove dvije i po godine rada sadašnje vlade umanjio za više negoli 10.000.

Cjelokupni izdatci, koji su predviđeni za dojduću finansijsku godinu iznose 806.195.000, dok su ti izdatci u prešloj godini bili predviđeni u iznosu od 833.390.000 fanta. Cjelokupni pak dohoci, koji su predviđeni za dojduću finansijsku godinu, iznose 812.5 milijuna fanta, tako da je predviđen suvišak i proračun aktiviran za 6.3 milijuna fanta.

Konačno je izjavio Churchill, da općinski prirezi i t. kse silno terete proizvodnju. Trebat će stoga pristupiti rješenju problema, da se sada vrlo opterećene općinske finance u industrijskim krajevima rastereće i podignu. Razvio je zatim temeljnje ideje svoje reforme općinskih finančija.

Tako u Engleskoj! A kod nas? Daleko smo još od toga!

Spomenik kralju Tomislavu u Zlošelima

ZLOSELJA, 25. travnja 1928. U starini poznata hrvatska vridošica Pirovac, koja je Turcima za njihovih bljesnih provala zadala mnogo jada i zato prozvana za kazan od Turaka — Zlošela, u bratskoj slozi i ljubavi proslavila je 23. t. m. na blagdan sv. Jurja, svoga zaštitnika, veliku crkvnu i narodnu svečanost.

Već ujutro ranu skupila se sva sila naroda iz blize i dalje okolice, da uveliča ovu svečanost, dok je varošica bila lijepo isklena zelenilom i narodnim barjećima.

U 9 1/4 sati u župskoj crkvi — veoma lijepo nakačenoj — čitao se život sv. Jurja mučenika, a zatim je slijedila sv. Misa, koju

poput vjeverice do tren niza basamek sletiti, da iz Maričinih ruku primi, što Gulići, ko i ostalih godina, svome župniku mraza dara salju. Njega je to vuči opsjenalo, a krvoljotvom zaliilo; obnevadio i bez vida i bez stida, sa zemlje sklisi, na pladanji vrci, mesa se, ko i da nije svoj, dohvati, i preko guvna ga silimice natežeć, pod plast se zavri i on i kradljivina. Iz djetinjih i slabunjavih ruku izleti i pladanji, o platu bubnu i u hiljadu se komada razmrsk.

Na Maričino ajme skoči zainteresovana Marta ko i ustravljena Manda. Razbojništvo broje mrtve i ranjene. Pladnja nema, Marica je zaplakana, a pobijednik Majsan pod Maričinim plastom proboran zaobiljećom brčine masti. Razdrajan je, te ispodmuče, zorom ponesen, reži.

Je li, nije li, jučerašnja nedaka, barem u čemu, bila popu nadoknadena — o tome bi bilo utaman sa Maricom razložiti. Od juče ni ona ni Majsan nemaju kod Gulića ni

je glagolski otpjevao vič. don Ivo Dorčić, župnik Pristega, uz svečanu asistenciju okolišnoga svećenstva. Sv. službi Božjoj je uz masu naroda prisustvovao i g. R. Stojanov, predsjednik obl. odbora u Splitu. U 11 s. krenula je procesija uz pratnju vodičke glazbe do obale, gdje se imao otvoriti vrio lijepi spomenik, koji je s mnogo mara izradio mještano Trošić. Spomenik je podignut u obliku ljape piramide sa rodoljubnim natpisom, a posvećen Tomislavu, prvom okrunjenom kralju svih Hrvata.

Nakon izvršenoga blagoslova glazba svira „Molitvu“, a na vrlo ukusno uređenu tribinu stupa mješani župnik-dekan pred. g. don Marko kan. Čorić, koji u svom vrlo lijepom i rodoljubnom govoru spominje na staru 1000-godišnju slavu, nabroj krepstvo Tomislava, I. hrv. kralja, posebno ističe njegovu nepokolebitvu odanost Petrovom stolici i poslu sv. Ocu Papu, pak pozivajući svog naroda, neka u duhu Tomislava, ka vjerni nasljednici časnih predajedova i unaprijed vojuju „Za krat časnu i slobodu zlatnu“ te „Za vjeru i dom“. Govor je ostavio duboki utisak u ogromnoj masi naroda te se na licu svakoga mogla citati radoš i ponos. Šta je Hrvat-katolik!

Slijedili su zatim lijepi i zanosni rođljubni govor: g. R. Stojanov, predsjednik splitskog obl. odbora, dra Šime Vlašića te g. Ilije Zečevića. Javno zborovanje zaključio je g. Tomo Livačić, opć. predsjednik, i predao spomenik na čuvanje mjesnim vlastima.

Uz svirku glazbe, pucanje, pjevanje rođljubnih pjesama, pak igranje narodnog kola, sve u bratstvu i ljubavi, zaključena je ova lijepa narodno-crkvena svečanost, koja služi na čast i diku marijinskim Zlošeljima.

Prisutnik

IZ GRADA I OKOLICE

Zrinsko-Frankopanski dan. Inicijativom mjesne područnice „Jugoslavenske Matice“ u ponedjeljak 30. t. m. prigodom 257. obljetnice mješiće smrti narodnih velikana Petra Zrinskog i Frana Krsta Frankopana u Stolnoj Bazilici sv. Jakova u 10 sati ujutro održat će se svečane glagolske zadušnice. Odbor „Jug. Matice“ posebnim proglašom pozvao je sve mješane vlasti, društva i korporacije te cijelokupno rodoljubno građanstvo, da ovim zadušnicama u što većem broju prislušuju te se tako oduže svjetlosti spomeni ovih naših narodnih mučenika. Neka je vječna slava našim narodnim mučenicima i velikanima Petru Zrinskemu i Franu Krstu Frankopanu!

Proglašenje Šibenskih Ženskih udruženja. Mjesna ženska društva „Zora“, „Ženska Zadruga“ i „Ženski Pokret“, koja imaju pokloniti zastavu našoj podmornici „Nebojša“, izdala su proglašenje pod naslovom „Za našu

kakva udjela, niti znaju za tamošnje novosti . . .

Jatros se ispred vrata na oboru izbočila prema sancu turbona i zlovoljna Marica. Dobrih se podajala od nje na prizidi skanjo Majsan. Da na prigode ona na nj, a on na nju očima svrnu, to im je sve. Nablje ne smiju jedno dragome. Ne da stravić.

Taman ko junaci, koje je iz sebe izbacila avenija sile, njih se dvoje očima pitaju, kako je ono juče bilo. Od ostalog zna se, da je brojna Gulića mlađarija na kosovičinim očajnim poljanama podarila Majsanu zbogu pobjedonsne jučerašnje obdušije, a reži bi, da ni Marići nije krivalo kod majke. Za usluge prama župnika i ona je njojicata natakla kolač na ruku, a ako ga Marića taja i pred svijet ne iznosi, ne da joj njezina skromnost ko ni Majsanu njegova. Svetu se hoće vaka, pa i tome.

Don Marko Vešić

podmornicu Nebojša". U proglašu se apelira na građanstvo, da dopriñe svoj obol i omogući ovaј patriotski čin.

Opcina za postradale od potresa. Na sjednici općinske uprave od 24. t. m. određeno je, da se kao prva pomoć pošalje za postradale od potresa bugarskom Crvenom Krstu 3.000 dinara. Inicijativom općine održan je jučer dogovor predstavnika svih društava, te je zaključeno, da sva mjesna pjevačka i glazbena društva prirede u tu svrhu zajednički koncerat. Općina je uputila predsjedniku bugarske vlade g. Ljapčevu sažalni telegram. Apeliramo na građanstvo, da potpomognе akciju općine.

Gosp. Stanković, komandant druge Pom. ob. kom. i g. Andeli, načelnik štaba, službeno su prošlih dana pregledavali komandu podoficerske škole i radio-stanicu u Mandalini.

Odilični gost. U gradu boravi već nekoliko dana poznati njemački pisac i kritičar g. Wolfgang Schuman iz Drezdena sa svojom suprugom.

Koncerat "Šibenske Glazbe". Poslije dugo vremena koncertirala je prošle nedjelje "Šibenska Glazba" u gradskom perivoju sa nekoliko vrlo uspješnih komada.

Gosp. Božidar Stefanović, kapetan I-klaže šibenskoga garnizona, premješten je u Split. Prije polaska drugovi su mu priredili u Hotelu "Kosovo" oproštu večera.

Za gladne. Pred par dana stigla su dva vagona kukuruza za gladne u Šibenskom srezu, i to za općine Šibenik i Skradin. Očekuju se nove partije i za ostale općine.

Koncerat "Kola". 6. maja priređuje Hrvatsko muzičko društvo "Kolo" u Gradskom Kazalištu svoj koncert. Kako je društvo bilo prijete na glasu svojim uspjesima, očekuje se s velikim interesom ovaj koncert, koji poslije 15-godišnje stanke daje.

Plan grada. Tehnički odsajek općine započeo je izradivanjem regulacionoga plana grada.

Šibenik na vinskoj izložbi u Beogradu. Na vinskoj izložbi u Beogradu Dalmacija je bila vrlo dobro zastupana, a Šibenik se osobito istakao. Među velikim brojem nagrada odlikovani su za maraštinu gg. Josip Tambača, Bujas Petar i Braća Skarića p. Dume.

Koncert Filharmonije. Prošle nedjelje Filharmonija je održala svoj uskrsni koncert u Gradskom Kazalištu. Program je sastojao od sedam točaka, od kojih su dvije prije davane. Orkestar je izveo avertir Libuše od Smetane, Fantazijsku op. 6. i Dubinušku Rimskog Korsakova. Muški je zbor pjevao Ercegovku od slovenskog autora Hajdriha i Utopljenju od Slovence Križovskoga, dok je mješoviti zbor pjevao uz pratnju orkestra Frankov Psalm 150 i Slavu također od Rimskog Korsakova. Orkestar je sastojao za pet žestina od vojničkih osoba, dake vojnički orkestar, a komade je izveo lijepo i s razumijevanjem. Ženski zbor nije nastupio, jer mu je broj članova dosta spao. Muški zbor nije bio tako vrstan u Ercegovki, ali je Utopljenku izveo sa svim finesama. I ovoga se puta osvjeđočimo, kako je teško, da postoji u Šibeniku više glazbenih

Čarape iz prave ili umjetne svile.

Svaka dama znade, koliko vrijede njene čarape, pa stoga treba da pazi da su uvijek potpuno u redu.

"RADIONOM" možete čarape prati, kolikogod puta hoćete, ove ne će nikada izgubiti svoj prvo-bilni sjaj.

Jedno pravilo je važno: *Uvijek treba "RADION" u hladnoj vodi rastopiti, a onda čarape isprati u mlakoj rastopini. Nakon toga isprati čistom vodom i razstrti, da se suše.*

Kraj ovakovoga pranja zadržat će čarape svoj sjaj i svoj svileni izgled.

društava, koja trajno mogu stati na najvišoj umjetničkoj visini. Svakako je simpatično, da Filharmonija sama sebe ne zapušta, nego nam redovito kroz godinu priređuje najbolje i najčešće koncerte.

Jachta "Venetia". 22. t. m. doplovila je u luku engl. jachta "Venetia" sa desetak ugl. odiličnih izletnika. U luci je ostala 3 dana i zatim prosljedila za Split.

Zagrebački Zbor. Od 29. aprila do 6. maja održava se Zagrebački Zbor. Po odobrenju ministarstva zaobraća posjetiocima imaju na državnim željeznicama 50% popusta. Legitimacije se dobivaju kod Putničkog Ureda.

Glavna godišnja skupština "Jadrive". 22. t. m. održana je glavna godišnja skupština društva "Jadriva". Predsjednik dr. M. Kožul iznio je rad zadruge kroz prošlu godinu, a zatim je blagajnik g. V. Matačić izložio finansijalno stanje. Svi su izvještaji jednoglasno primljeni i upravi izraženo zasluzeno priznanje. U novu upravu ušli su: dr. M. Kožul, predsjednik, savj. A. Blažević, potpredsjednik, g. B. Merlak, tajnik, dr. M. Tarle, blagajnik, te odbornici: gg. dr. K. Pasini, A. Frua i sudija D. Pajalić. Nadzorni odbor sastoji se od gg. P. Kovačevića, N. Kečkemety, I. Čičin-Sain, ing. J. Despot, F. Grubišić i V. Matačića.

Unapređenja. Kraljevinu ukazom unapređen je u V. grupu I. kategorije g. Stanko Rodić, kotarski sudija u Šibeniku. — Kancelarijski oficijal u višem zemaljskom sudu u Splitu g. Stjepan Messmer imenovan je za ravnatelja zemljanišnika u zemaljskom sudu u Šibeniku.

Arhiv za Jadransku Propagandu u Splitu dobio je priličnu pomoć od države, pa je posao svoga fotografa g. Stihlera, da čini snimke. Te se slike već rasprodavaju. Učenjen je veliki broj raznih fotografija, osobito su venredno uspjele one o katedrali. No mi još ne možemo biti potpuno zadovoljni. Tako nijesu učinjene slike sa Šubićevaca ili koga dragog brda u svezi s morem i otocima, nije uzeto pročelje umjetničke kuće negda negda providura. Foscolo danas samostana sv. Lovre. (Toga uopće nitko nije učinio.) Malobrojne su i obične fotografije sa slapa Krke.

Trebalo bi za ovaj posao unaprijed interesovati nekoga, koji bolje poznaje naš grad i okolicu, pa bi uspjeh snimanja bio veći. Svakako ovaj kolekciji slika morao bi Arhiv dati štampani tumač, što bi bio neznanat trošek.

Zabava pučke škole u Varošu. Prošle nedjelje sakupilo se mnogo djece iz cijelog grada i brojni roditelji u dvorištu varoške osnovne škole, koja je na otvorenom preduzela djeci zabavu. Na programu je bilo više tačaka pjevanja za zbor i jedna predstavica u dva čina iz školskoga života. Za uspjeh treba Zahvaliti g. učitelju Mogoroviću, koji nije zahtio truda, da za ovo pripravi djece.

Nabavilačka Zadruga za činovnike prešla je iz svojih dosadašnjih prostorija u nove, kod crkve sv. Ivana. Prodaja će se sigurno sada bolje razviti zbog udobnosti prostorija, no moći će kupovati samo članovi na knjižicu, koja stoji 7 Din.

Kada će se urediti zemljiste na tvrdavu Šubićevac? Uprava istoimenoga društva odavna je željela urediti to zemljiste, pa je htjela u sporazumu s tehničkim odsjekom naše općine, da najprije zradi potrebiti načrt. Međutim ni načrt nije još učinjen. Poteškoća je (tako se bar govorii) u tome, što je vlasnik restauracije, koja je ovdje izgorjela, u pravdi s općinom. Po našem mišljenju to ne može i ne smije biti poteškoća, jer je cijelo zemljiste općinsko i jer je restauracija zapremala samo mali dio zemljista. Mi danas strane čak autima vodimo na Šubićevac, i oni se doista dive pogledu na more, ali i zgrađaju, kad vide zapuštenost zemljista i nasada na tvrdavu, a ono kamenje s negdašnjeg portala razbacano bez reda.

Hoće li napokon naša općina što ovdje podzeti ili će ona — kako jedan to prijeti — i ono uništiti i zapustiti, što je zasađeno? Ne budimo rakovito selo!

Društvo "Šubićevac" dalo je izraditi dvanaest novih sjedalica, koje su već gotove, pa će ovih dana biti postavljene za odmaranje. Svaka je zapaljena po 400 Din. Zar se ne bi moglo potaknuti akciju, da bogatiji i uvidavniji građani dadu na svoj trošak izraditi po koju sjedalicu?

Pristan na slapu Krke. Dozna- jemo, da je šibenska općina na poticaj Putničkog Ureda odmah odredila, da se mjesto propaloga drvenog pristana izgradi novi od betona. Međutim bogzna s kojih razloga radnja se ne izvodi. Stvar je svakako neugodna. Počeli su se već dogadati incidenti, a bit će ih još, na našu sramotu, ako se doista odmah ne učini pristan. — Neki su se putnici tužili, da ne mogu doći do najljepšega pogleda na slap, jer da ga vlasnici drže zatvorenim. Međutim ovo nije točno, jer vlasnici dozvoljavaju rado i pristup na posebnu vidilicu, ako se putnici prijave milinaru. Ipak bi bilo najumiješnije, da prolaz bude trajno otvoren, a na početku bude tabla s ozakom: "Dozvoljen prolaz privolom vlasnika". Tako se ne će nikad prejudicirati njihovim pravima.

Nakazna stabla. Nešto dalje od Poglavarstva nalaze se dva stabla, od kojih je jedno potpuno usahlo, a drugo prelomljeno, pa daju vrlo grdu sliku, što se ne bi smjelo trijeti na onom izloženom mjestu. Sigurno je, da nijesu na uređen gradal.

Ružno je vidjeti u prostorijama carinarnice, kod hotela "Krka", razbacane daske, katram, bačvetine itd. To se slabo doimle građanina i stranca, a uprava carinarnice može to lako urediti i zakoniti. Da je to gdje na periferiji grada, ne bi nikko zamjerio, ali ondje kraj svjetiljnih kristala kavane "Krka" ona je nezgrapnost nepodnosiva.

"Uboškom Domu" darovao je vč. g. don Jerko Jurin po Din 20 (ukupno Din 40) prigodom vjenčanja gđice Dragice Hrdlička sa gosp. dr. Ivom Sentinelu te gđice Jolande Arneri sa gosp. Veljkom Bogićićem. — Uprava harno zahvaljuje.

ORLOVSKI VJESNIK

Sakupljajte za našu kat. omladinu. U nedjelju 6. svibnja provesti će se po svim našim krajevima sakupljanje doprinosa za našu kat. omladinu. Svi župnim uredima i društvinama razaslati su sabirni arci za sakupljanje doprinosa. I svi oni, koji nijesu dobili ovakvih sab. araka, neka se ovom prigodom sjeti našeg orlovnata! Pošaljite ma i najmanji iznos na Hrvatski Orlovske Savez (Zagreb, Pejačević trg 15). To je naša dužnost i naša odgovornošt!

"Orlovska Straža". Svi župnini uređima razaslati je po jedan primjerak „Orlovske Straže“ za mjesec svibanj. Molimo svu vlc.

g. župnike da list naruče i da nadu pretplatnike u svojoj župi. „Orlovska Straža“ bit će među omladinskom našim najbolji branici katoličke Crkve, našigurniji vodič mlađih duša. Preko „Orlovske Straže“ sigurno ćemo moći u svakom mjestu poruditko sa raširenja orlovske organizacije. Svajde, gdje će doći „Orlovska Straža“, imat ćemo u skoro vrijeme i sjedno orlovsko društvo. Cijena „Orl. Straži“ je na godinu 24 Din., a zajedno sa prilogom za državu „Orlov. Misao“ stoji Din. 34 godišnje. Radite svi za „Orlovsku Stražu“, jer tako našigurnije radimo za katolicizam!

Osnivanje orlovskih Društava. Iskušto je svih naših vč. župnika i kat. radnika, da je rad sa orlovskom organizacijom našigurniji i najstalniji. Omladinsko, koju smo predobili za orlovsvo, čvrsto ustreže u našim redovima. Svuda stoga niču orlovska društva. Svaki dan stiku vijeti iz svih krajeva o pripremnom radu za nova društva. Potrebna pravila i upute za osnivanje društava mogu se dobiti kod Hrv. Orlovske Saveza u Zagrebu, te kod pojedinih orlovskih okruga. Savez nastoji, da u svakom mjestu, gdje se osniva društvo, bude odražen tečaj.

Sredstva za našu omlad. organizaciju. Hrvatski Orlovi Savez, kao i područne orlovske organizacije dobivaju novčana sredstva za svoje poslovanje samo od prijatelja svojih članova i prijatelja, članarina članova organizacije, plaćanje članova „Zaklade kat. omladinske prosvjete“ te darovi na Dan kat. omladinske daju sredstva za našu orlovsku organizaciju. Prema tome svi oni, koji žele, da učine svoju dužnost prema Orlovsvo, neka prigodom Dana orlovske omladine daju svoj doprinos i neka pristupe u „Zakladu katoličke omladinske prosvjete“.

Dozvola javnoga sabiranja. Ministarstvo unutarnjih djela svojim rješenjem od 13. IV. o. g. UBr. 16247 dozvolilo je javno sabiranje prigodom orlovske blagdana. Molimo sve prijatelje, da se ovom dozvolom posluže. Naravno je, da se ovo sabiranje mora prijaviti mjesnoj političkoj oblasti.

Orlovi sletovi. Ponovno ističemo, da je dužnost svih prijatelja orlovske organizacije, da svojim sudjelovanjem poduprue ovogodišnje okružno sletove. Da bi se mjesne radne snage što više i što bolje razvile, imat će ovogodišnji sletovi obilježje okružnih sletova. Uredeni su sletovi: u Trašniku na Duhove za sarajevski okrug; u Vukovaru za dakovacki okrug 2. i 3. lipnja; u Pagu 1. srpnja; u Jelenju 29. srpnja; u Hoću 12. kolovoza. Povrh toga bit će cito niz drugih većih predabed po svim krajevima.

„Croatia“ osiguravajuća Zadruga

Dne 14. ov. mj. održana je u Zagrebu u sjediščkoj dvorani zadružne palate 42 redovna glavna sednica skupština naše domaće osiguravajuće zadruge „Croatiae“, koji je predsjedao zadružni i redovnik gospodin Dr. Vladimir barun

Nikolić Podrinski, a prisustvova je i ljepli broj zadružnih članova.

Izvješće o radu zadruge u godini 1927. pročitao je zadružni generalni ravnatelj gospodin Mihovil Nikolić.

Iz predloženih računa razmijere te gubitka i dobitka vidi se snažan razvoj i velik napredak zadruge, koja se postepeno i sve više širi i povećava. Tako je u godini 1927. na premijama i pristojbama polučeno Din. 36,996.077,37, a osigurane avote i glavnice dosegle su iznos od Din. 8,752.629.071,25. Na štetama je isplaćeno u godini 1927. Din. 17,489.990,62, a od postanka zavoda Din. 77,159.391,28. Zadružna aktiva porasta je kraj nevalORIZIRANIH predstavnih nekretnina na Din. 68,995.805,71, a broj zadružnih članova dosegao je 89.075. Pošredni suvišak za godinu 1927. iznosi Din. 201.906,76. Kupon br. 10. zadružnih temeljnica iskupljuje se počevši od 17. travnja tek. god. sa Din 10.— (8%) kao i lane.

Skupštini su primili na znanje sa zadovoljstvom i odobrenjem izvješće o radu zadruge te zaključne račune, podeljivši određenicu ravnateljstvu i nadzornom odboru.

Kod provedenih izbora izabran je u ravnateljstvo presvjeti Dr. Lovro Radičević, opat i kanonik Prvočolnog kaptola zagrebačkog, a u nadzorni odbor grof Miroslav Kulmer i Nikola Čak.

Razne vijesti

Svečana proslava šezdesete godišnjice Jeronimskoga Književnog Društva u Zagrebu održat će se jesenjako blagdanu sv. Jeronima, koji ove godine pada upravo na nedjelju 30. rujna. Odbor društva već je zaključio o nekim točkama programa proslave. Tajnikom svečanog odbora izabran je g. dr. Velimir Deželić sin.

Vjenčanje. 22. t. mj. vjenčala se u Risanu milovodna gos. Branislava Beladović s čestitim gosp. Paul Haberl. Sretnim mladencima i uglednim porodicama Beladović i Haberl čestitamo!

Iz Jugoslavenske Matice, „Narod sebi“ bilo je geslo, pod kojim smo pred ratom sabirali doprinose za naše narodno obrambeno djelo, Jug. Matica u desetoj obljetnici narodnog Oslobodenja i Ujedinjenja preuzele je to geslo u svoj pečat i postavila je nad njim trošlju lipovu grančicu, koja je bila znak naše zasluženje braće u borbi za nacionalnu afirmaciju pri izborima za rimski parlament u godini 1922. Taj pečat šalje Jug. Matica Splitu uz jednokratnu otкупnu od 100 dinara svakomu, koji želi, da u svom dopisivanju posvjedoči, da plaća narodno obrambeni pöréz. Molimo sve naše općine, društva, organizacije, poduzeća, trgovce, odvjetničke i ostale pi-

sarne te našu braću u dalekom svijetu, da nabave taj pečat i time poduprue naš narodno obrambeni rad. Pečat se naručuje kod Jugoslavenske Matice u Spillu, Botičeva poljana 2.

Kongres protiv krčmi. Sredinom mjeseca decembra 1927. imala je u Washingtonu 4-dnevni kongres Liga protiv krčmi. Čitava Sjeverna Amerika je s interesom pratila tok ovoga kongresa.

U gradu Londonderry u Novoj Škotskoj prošlih dana je bila proglašena kazniona, jer je već 12 (dvanaest) godina prazna i punta. Već 12 godina nemu nijednoga zločinca, koga bi se moglo zatvoriti. Tome nečuvenom i nevidenom dosada slučaju visokoga morala najviše su doprinijelo jake i velike apstinentne organizacije i njihov veliki utjecaj na čudorede i na društveni poredek.

Za otvore troše Bugari silnih para, 1926. g. oni su popili na osobu 130,3 litara vina, 20,7 litara piva ili izraženo u apsolutnom alkoholu 4,6 kg na osobu. Pored toga oni su popušili po 3,1 kg duhanu na osobu.

U Beču u Austriji god. 1926. bilo je oko 35.000 policijsko predviđenih, a od tih preko 20.000 radi pjanstva, dakle više od 65% radi alkohola. — Od dana u tjednu je *najviše izgrednika u subotu*, a namjene srijedom.

Svi slušači novoosnovane radničke visoke škole u Beču su sami apstimenti.

Nove knjige i listovi

Roman jedne žene. U današnje vrijeme, kada gotovo sva štampa opisuje ljubavne pustolovine, nečistoću i preljube, upravo je radost dobiti knjigu, gdje jedna žena spisateljica opisuje suprugu jednoga ljudaka, koja uz nevjerojatan heroizam čuva bračnu vjernost. To je stiho krasna pobeda za naš ženski svijet i preporučujemo ga najtoplijim, tim više, što je ono uz idejnu vrijednost i znatnu umjetničku vrijednost. „Roman jedne žene“ napisala je katolička spisateljica, zapravo konvertitkinja (obraćenica) Marika Stjernstedt, koja je u Selmu Lagerlofovou i Sigrid Undsetovou treće najveću švedsku spisateljicu. Romanu je cijena Din. 15 (uvezana u plistro Din. 10 više), a to je prva knjiga četvrtogoga kola „Knjižnice Dobrih Roman“ (Zagreb, Trg Kralja Tomislava 20). Tko se predbroji na cijelo kolo od četiri knjige, plaća za sve samo Din. 40, odnosno za uvezane knjige dvostruko.

Lutrija „Jadranske Straže“

(Vrućenje 1. maja 1928.)

Jadranska Straža priredila je svoju maritimno propagandističku lutriju u cilju promicanja turizma i upoznavanja našeg Jadrana. Dobit od ove lutrije namijenjen je nabavci školske lade za našu Ratnu Mornaricu.

U objavljenom roku 1. maja ov. god. obavice se prvo vučenja ove lutrije; izvlačiti će se 2250 zgoditaka, pa će sretnim igračima biti omogućeno ugodno putovanje i nekolikodnevni boravak na našem Jadranu i u inostranstvu.

Između ostalog da napomenemo putovanje u Pariz, Barcelonu, Nicu, Monte Karlo preko Beča, Amsterdama, Roterdama, Antwerpena, Briselja, Londona, Madrija i Marsilje, u trajanju od 30 dana.

Ne manje zanimljivo putovanje je to, koje vodi u središtu Male Entente, Prag, Varšavu i Bakareš, u trajanju od 15 dana.

Naročitu drži pobudice putovanje u sunčanu Nicu, sa boravkom od 10 dana.

Za upoznavanje ljepota našega Primorja predviđena su putovanja u Sušak, Split i Dubrovnik sa boravkom od 15 dana u tim mjestima i sa većim i manjim izletima u okolicu.

Osim toga veliki broj vožnji u I. i II. razredu luksusnoga parobroda uzduž cijelog našeg Primorja od Sušaka do Kotora i natrag (sa bilo kojim točkama) pruža ugodan provod i razonod u čistom morskom zraku i neobičajno duševni užitak u posmatranju naše romantične morske obale.

Za 50 dana srednjih škola predviđeno je 30-dnevno ljetovanje na moru u ljetovilištu „Jadranske Straže“ u Martinšćici kod Sušaka, sa potpunom opskrbom i izletima u okolicu. Zgodna prilika, da stariji daje svoje sinove, kćeri i rođake među školskom omladinskom i time ih nagrade za uloženi trud u školi.

Stvarni zgodici ove lutrije su dragocjeni i mnogobrojni. U izuzetih redaju se: luksusni auto, klavir, motocikl, bicikl, muški i ženski zlatni satovi, moderni gramofoni, veliki koncertni gramofon, garniture za jelo (za šest osoba), šivači strojevi, radioaparati, fotoaparati, gusle, mandoline, tambure, violine, zlatna naliv pera, engleski štofovi, svila za ženske haljine, ručne vejlalje (za zemljoradnike) i bezbroj drugih predmeta od vrijednosti.

Rezultat vučenja objaviće se zasebnim listama i u dnevnim listovima.

Cijeni srećke je Din. 10.—

Kraj ovako interesantanoga lutrijskog plana nesumnjivo je, da će svaki gradan nastojati, da do dana vučenja 1. maja ov. god. nabavi srećku ove lutrije, koja će mu, osim izgleda na zgoditak, prribavit i to zadovoljstvo, da je time doprinio svoj obol za ostvarenje patriotskih zadataka „Jadranske Straže“, jedan od kojih je nabavka školske lade za našu Ratnu Mornaricu.

Jadranska Straža - Beograd

Vlasnik, Izdavatelj i odgovorni urednik Ante Huljev. - Tiskar Pučke Tiskare u Šibeniku. - Predstavnici: Jerolim i Vjekoslav Matačić.

SALAMA
prve vrste nova roba posve zrela dobiva se svagdje.
Prva hrvatska tvornica salame, svestra mesu i masli
M. Gavrilovića
sinovi d. d. Petrinja
zastupstvo:
JOSIP JADRONJA
ŠIBENIK (Dalmacija)

Zadružna Gospodarska Banka d. d. u Ljubljani

Podružnica Šibenik.

VLASTITA ZGRADA — UL. KRALJA TOMISLAVA 108

Podružnice: CELJE, DJAKOVO, MARIBOR, NOVI SAD, KOČEVLJE, KRAJN, SOMBOR, SPLIT

Ispostava: BLED.

Dionička glavnica i pričuva preko Din. 16.000.000.

Ulošci nad Din. 300.000.000 — — — — — Ovlašteni prodavaoc srećaka državne lutrije.

PRIMA ULOŠKE NA KNJIŽICE, TE IH UKAMACUJE NAJPOVOLJNIJE.

OPREMA SVE BANKOVNE I BURZOVNE POSLOVE POVOLJNO, TOČNO I BRZO.